

2010-10-28

Dnr 44-2009:4147

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan
Tolvmans friskola i Piteå kommun

2010-10-28

Tolvmans ekonomiska förening

Svensbyvägen 28

944 73 Piteå

Tillsyn i den fristående grundskolan Tolvmans friskola

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

En fristående skola ska ge eleverna kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de som grundskolan ska förmedla. Enligt en sammanställning från skolan uppnår de allra flesta elever i Tolvmans friskola de nationella målen i årskurs 3 i ämnena svenska och matematik. Skolan dokumenterar såväl resultaten på de nationella proven som elevernas måluppfyllelse i förhållande till kursplanerna. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att skolan fortsätter att sammanställa elevernas individuella resultat till en resultatbild på skolnivå i dessa ämnen. Detta är viktigt även i en liten skola med få elever. En systematisk dokumentation av kunskapsresultaten på skolnivå gör det möjligt att se eventuella mönster i resultaten över tid, mellan pojkar och flickor samt mellan olika ämnen.

I övriga ämnen finns inte nationella mål att uppnå i årskurs 3. Det blir därför särskilt viktigt att Tolvmans friskola samverkar med mottagande skola och säkerställa att skolans undervisning i övriga ämnen ger eleverna bästa möjliga förutsättningar att nå målen i årskurs 5. Detta lyfte även Skolverket fram i sin inspektion av Tolvmans friskola år 2006. Skolan har också arbetat med att hitta former för en sådan samverkan. Huvudmannen behöver fortsätta att utveckla denna del så att skolan kan få feedback på den undervisning som ges i andra ämnen än svenska och matematik utifrån elevernas möjlighet att nå de nationella målen i årskurs 5.

Tillsynen visar att Tolvmans friskola numera har en tydligare rektorsfunktion, något som Skolverket ansåg behövde förbättras efter inspektionen år 2006. Rektorsfunktionen förenar närheten till verksamheten och det dagliga arbetet med det övergripande

pedagogiska ledarskapet på ett bra sätt. Skolan har kommit långt i arbetet med målen och skolans egna kursplaner ger bra förutsättningar att bedöma elevernas kunskapsutveckling. Värdegrundsarbetet är en naturlig del av verksamheten och den praktiska tillämpningen finns även med i skolans kursplaner i de olika ämnena. Skolan ger tydliga skriftliga omdömen i ämnena svenska och matematik men behöver utveckla omdömena i övriga ämnen som skolan ger undervisning i. Även skolans åtgärdsprogram behöver förbättras i vissa delar.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har i tillsynen av Tolvmans friskola identifierat följande brister.

- I de åtgärdsprogram som skolan utarbetar framgår inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet).
- De individuella utvecklingsplanerna innehåller inte skriftliga omdömen i ämnet teknik (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet samt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Tolvmans friskola identifierat följande förbättringsområden.

- Skolan bör förbättra beskrivningarna av behoven i åtgärdsprogrammen.
- Skolan bör förbättra de individuella utvecklingsplanerna genom att tydliggöra skolans insatser för att eleven ska nå målen. Vidare bör skolan säkerställa att skriftliga omdömen i andra ämnen än svenska och matematik också relaterar elevens kunskapsutveckling till målen för utbildningen.

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–2.

Huvudman har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 28 januari 2011.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Solweig Bäckman och utredare Caroline Lindqvist deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Jonas Hedström
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för skolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Piteå kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Tolvmans friskola den 12 oktober.

Huvudmannen för Tolvmans friskola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen och övriga författningar som rör fristående skolor.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Tolvmans friskola, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Piteå kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har genomfört besök i verksamheten i maj 2010 och diskuterade då bland annat kunskapsresultaten, trivsel, inflytande och hälsa.

Beskrivning av Tolvmans friskola

Tabell 1.: Antal elever på Tolvmans friskola

Tolvmans friskola	Antal elever
Förskoleklass	12
Grundskola	34
Totalt	46

Källa: Skolans uppgifter

Skolverket godkände Tolvmans friskola som en fristående förskoleklass och grundskola för årskurserna 1–3 genom beslut (dnr 43-2003:1136) den 15 januari 2004. Huvudman för skolan är Tolvmans ekonomiska förening med organisationsnummer 769609-8875.

Skolan har allmän inriktning. Skolans profil är företagsverksamhet och till viss del rörelse, hälsa och uteliv.

Verksamheten vid Tolvmans friskola startade läsåret 2004/05 och omfattar förskoleklass och årskurserna 1–3. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 46 elever. Eleverna är folkbokförda i Piteå kommun.

Skolan har en rektor som även arbetar som pedagog. Personalen utgör ett arbetslag och eleverna är indelade i förskoleklass, årskurs 1 samt årskurs 2–3. Även årskurserna 2 och 3 arbetar till delar årskursvis och förskoleklassen samverkar cirka hälften av tiden med årskurs 1. Huvudmannen bedriver även fritidshem i anslutning till skolan. Denna verksamhet omfattas inte av Skolinspektionens tillsyn utan står under Piteå kommuns tillsyn.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som skolan utarbetat inte motsvarar kraven i förordningen. Åtgärdsprogrammen beskriver inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolan bör också förbättra beskrivningarna av behoven.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

Motivering:

Av ett åtgärdsprogram ska det enligt förordningen framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Tolvmans friskolas åtgärdsprogram anger inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vidare anges inte datum för uppföljning. I skolans arbetsgång avseende elever i behov av särskilt stöd anges dock att tid för uppföljning ska bestämmas.

Beskrivningarna av behoven varierar i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av. Det saknas ibland en tydlig beskrivning av behoven, programmen anger endast då det som fungerar bra och de svårigheter som eleven har. Av rubriksättningen i åtgärdsprogrammen är det inte tydligt vart i programmen detta ska beskrivas. Detta bör skolan förbättra.

Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att elevernas individuella utvecklingsplaner inte fullt ut motsvarar förordningens krav. Planerna saknar skriftliga omdömen i ämnet teknik och i vissa ämnen behöver omdömena om elevens kunskapsutveckling tydligare relatera till målen. Vidare bör skolan utveckla beskrivningen av skolans insatser för att eleven ska nå målen.

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering:*Individuell utvecklingsplan – framåtsyftande del*

De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av innehåller en framåtsyftande planering som tar utgångspunkt i en utvärdering av föregående utvecklingsplan. Elevens starka sidor och vad som behöver utvecklas framgår i planerna. Därefter beskrivs det vidare arbetet och vad eleven och föräldrarna kan göra samt vad skolan ska göra.

Beskrivningarna under de olika områdena varierar till sin karaktär. Ibland saknas en tydlig beskrivning av skolans insatser för att eleven ska nå målen. Skolans insatser beskrivs med generella uttryck som att skolan ska påminna och hjälpa eleven. En individuell utvecklingsplan ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt. Skolan ansvarar för undervisningen och dess insatser är således centrala att redogöra för.

Individuell utvecklingsplan – skriftliga omdömen

Tolvmans friskola har arbetat fram kursplaner som ger bra förutsättningar till skriftliga omdömen i de olika ämnena. I de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av framgår att skolan kommit längst i arbetet med att ge omdömen i ämnena svenska och matematik. Där ges tydliga omdömen i löpande text om elevens kunskapsutveckling och omdömena relateras till målen i ämnet. I övriga omdömen varierar det däremot i vilken mån omdömena relaterar elevens kunskapsutveckling till målen i ämnet. I ett flertal ämnen anges exempelvis endast att eleven deltar aktivt i undervisningen. Detta behöver skolan utveckla. Det saknas också separata omdömen i ämnet teknik som formellt inte ingår i de naturorienterande ämnena.